ישראל תמשיך לרדוף את אויביה. תבוסה מוחלטת של האייתוללות מתקרבת

written by דוד מ׳ וינברג | 09.04.2026

אל תקשיבו לתבוסתנים השולטים בגלי האתר האמריקאיים והישראליים בסוף השבוע הזה, ומקדמים נרטיב כפול ומעוקם שלפיו המלחמה נגד איראן הייתה חסרת טעם פוליטית ו/או עקרה צבאית. שתי ההאשמות מרושעות; אף אחת מהן אינה מדויקת.

המלחמה בת ששת השבועות הייתה המערכה המוסרית והנחוצה ביותר, והיא שינתה מן היסוד את התמונה האסטרטגית לטובה. איראן מותשת עד דק, וארה״ב וישראל התחזקו הגמונית. כאשר הלחימה תימשך לא החודש ואף לא השנה, אלא בהמשך הדרך ״בעלות הברית״ יביסו את ״הציר״ באופן חד־משמעי עוד יותר ובקלות רבה יותר.

כמובן, הקריאה להמשיך להילחם בעוז אינה מה שרוב הישראלים רוצים לשמוע כעת בשעה שהם מחזירים, לשמחתם, את ילדיהם לבתי הספר, משקמים את בתיהם ההרוסים, ומנסים באופן כללי להשיב לחיים מעט שגרה.

אך איש בישראל אינו חי באשליה שהמאבק ברוע הסתיים, ואסור שמישהו יפקפק במוסריות הצורך של ישראל בניצחונות מתמשכים ומכריעים על יריביה.

ישראל לא תחזור למדיניות ה״הכלה״ של העשורים האחרונים שהעדיפה ריסון ודיפלומטיה על פני שחיקת האויב והכרעה צבאית. תפיסת הביטחון המשתנה של ישראל כרוכה בהפגנת דומיננטיות יזומה לאורך גבולותיה ועליונות אסטרטגית אל מול איומים רחוקים יותר. מבצע ״שאגת הארי״ היה המחשה מצוינת לכך, וכך גם המתקפה הישראלית הנוכחית נגד חיזבאללה בלבנון.

צפו לכך שישראל תמשיך לבצע מהלכים עזים ומכריעים נגד מוקדי אויב מצידון ועד חאן יונס ואספהאן. היא תתקוף לא תתגונן. היא תיזום לא תגיב. היא תרדוף את אויביה לא תירדף על־ידם.

ישראל צריכה להיות מושא יראה, לא אהבה. והיא מדינה חסונה, לא סמרטוט רטוב שמקבל בהכנעה מגבלות בינלאומיות וסופג בשקט גינויים מערביים.

לפיכך, מנהיגים אזוריים ועולמיים צריכים להתרגל למצב אסטרטגי חדש במזרח התיכון המעוגן בישראל נחושה וחובטת.

ירושלים יודעת ששכניה יחפשו פיוס אמיתי רק כאשר ישראל תהיה חזקה. הסכמי שלום נוספים בסגנון הסכמי אברהם אפשריים ורצויים אפילו עם ערב הסעודית ואולי עוד השנה אך הם

יתבססו על שותפויות הגנה קשוחות, לא על תפיסות רכות של רצון טוב.

***

אם יש סיבה מרכזית אחת לאכזבה מההפוגה/הסיום של מבצעי "זעם אפי" ו"שאגת הארי", הרי שהיא העובדה ששינוי משטר באיראן נראה עדיין רחוק.

אף שזה לא היה אחד היעדים הרשמיים של המלחמה (בניגוד לשלילת יכולותיה של איראן בתחום הטילים הבליסטיים והנשק הגרעיני), הכול יודעים שללא מהפכת־נגד ברפובליקה האסלאמית הרדיקלית, הישגי המלחמה יהיו זמניים בלבד. והיה רגע שבו הפלת האייתוללות נראתה בהישג יד.

האם ההזדמנות הוחמצה? לא בהכרח. למעשה, תבוסה מוחלטת של האייתוללות אותם אייתוללות ששרדו את מסע העריפה הרחב והמוצלח של ישראל נגד כ־50 אנשי דת בכירים ורצחניים עדיין עשויה להתרחש בקרוב.

הגורו שלי בנושא זה הוא מהדי פרפאנצ'י, עורך בכיר ב־Iran International TV ומנהל לשעבר של שירות איראן ברדיו פרדה. הוא היה הפרשן החד והמדויק ביותר לאורך המלחמה.

פרפאנצ'י מסביר שמדדי שדה הקרב הם מדד גרוע למציאות פוליטית. מערכות פוליטיות אינן קורסות תמיד בזמן מלחמה. לעיתים קרובות הן קורסות דווקא לאחריה, כאשר כישלון צבאי מפנה מקום לשבר אליטיסטי ולחברה שאינה מוכנה עוד לחיות כפי שחיה עד כה.

הביטו בתוצאות: כלכלת איראן במצב קשה. כך היה גם לפני המלחמה, אך ההרס שנגרם לבסיס התעשייה והיצוא של איראן בעקבות 30,000 הפצצות הקואליציה הוא אדיר וכמעט לא ניתן להתגבר עליו. נקווה שנשיא ארה"ב טראמפ ישאיר את איראן תחת משטר סנקציות כלכליות כבד.

ברמה האסטרטגית, התקיפות נגד איראן ביוני 2025 ובמרץ 2026 חשפו את הפער בין תעמולה אסלאמית רדיקלית למציאות. במשך שנים התפארו עלי חמינאי ומפקדי משמרות המהפכה במערכות הגנה אווירית מתוצרת עצמית. הם אמרו לאיראנים שאפילו כלי הטיס המתקדמים ביותר של ארה"ב וישראל אינם יכולים לפעול מעל איראן. מיליארדים הושקעו בפיתוח מערכות אלה ובבניית תדמית של חסינות. המיתוס הזה קרס במפגש הראשון עם המציאות.

יתרה מכך, במשך שנים דיברה הרפובליקה האסלאמית על שליטה בארבע בירות ערביות, ועל סהר שיעי עוצמתי ברחבי המזרח התיכון. היא הציגה את עצמה ככוח בתנועה מתפשט, מתקדם ומעצב את האזור סביבו. כאשר אסד נפל, כאשר סוריה אבדה, וכאשר שלוחיה ספגו מכות קשות התדמית הזו החלה להתמוטט. מה שהוצג כעומק אסטרטגי נראה יותר ויותר כאשליה יקרה.

בזירה הפנימית, מלחמת 12 הימים ניפצה את תדמית המשטר כמיומן, שולט וחזק. חלקים נרחבים מהאוכלוסייה שהתנגדו למשטר ראו אותו מושפל, והביעו בגלוי סיפוק מכך שנפגע בעוצמה כזו.

אירועי 8-9 בינואר 2026 סימנו תפנית מכרעת בנוף הפוליטי של איראן, לפי פרפאנצ'י. בטהרן יצאו לרחובות כ-1.5 מיליון איש, ומראות דומים חזרו על עצמם ב-400 ערים, עם השתתפות כוללת של כחמישה מיליון בני אדם. המדינה הגיבה בכוח קטלני שהביא למותם של כ-36,000 בני אדם בתוך 48 שעות.

לפי פרפאנצ'י, היקף האלימות ניפץ את הנרטיב שלפיו הרפובליקה האסלאמית עדיין שולטת בהסכמה ציבורית כלשהי. מדינה הנהנית מהסכמה אמיתית אינה צריכה להרוג בהיקפים כאלה כדי לפנות את הרחובות.

***

לפיכך, ייתכן שהרפובליקה האסלאמית שרדה במידה מסוימת את המלחמה הזו – אך לא סביר שתשרוד את השלום. זהו משטר הנמצא בשלבי קריסה, קובע פרפאנצ'י.

כעת על ארה"ב וישראל לדחוף את המשטר אל מעבר למצוק. ניתן לעשות זאת באמצעות חניקה כלכלית של איראן (ללא הקלות בסנקציות); שמירה על לחץ צבאי (ללא נסיגת כוחות אמריקאיים מהאזור); בידוד דיפלומטי נוסף (ללא מחוות רכות מצד אירופה או מדינות ערב במפרץ); השפלה אסטרטגית של האייתוללות (לקיחת האורניום המועשר שלהם); ולבסוף – נקיטת צעדים רציניים לתמיכה בהתהוותה של אופוזיציה איראנית נחושה (כולל אספקת נשק).

כל אלה יגבירו את הסיכויים לעריקות נרחבות בקרב האליטות הצבאיות והאחרות באיראן.

לסיכום, איש אינו צריך להצטרף לצביעותם של "בכייני המערב" כלפי הרפובליקה האסלאמית או לסייע לאייתולות לחמוק מן התבוסה המוחלטת שהיא גורלם הבלתי נמנע. ("בכיינים מבחילים" – כך מכנה הפובליצסט ברנדן אוניל מבריטניה את כל הזועמים על תקיפות אמריקה באיראן, אך שתקו כאשר האייתוללות טבחו באלפי בני עמם ברחובות).

איש אינו צריך להיכנע לסוכני הדכדוך באמריקה, באירופה או בישראל, המשווקים תיאור מעוות וזדוני של מלחמה צודקת ומוצלחת זו.

ואיש אינו צריך לפקפק ביכולתה של ישראל לעמוד במלחמותיה – ולנצח בהן, שוב ושוב, ככל שיידרש.

פורסם באתר JDN, בתאריך 09 באפריל 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.